

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, 12.2.2001
KOM(2001) 78 endelig

**Årsrapport
(1999)**

Det Europæiske Genopbygnings- og Udviklingsprogram for Sydafrika

(Rådets forordning 2259/96)

(forelagt af Kommissionen)

**Årsrapport
(1999)**

Det Europæiske Genopbygnings- og Udviklingsprogram for Sydafrika

(Rådets forordning 2259/96)

1.	BAGGRUNDEN FOR DET EUROPÆISKE GENOPBYGNINGS- OG UDVIKLINGSPROGRAM (EPRD).....	3
2.	EPRD OG DETS HØJTPRIORITEREDE OMRÅDER	4
3.	PROGRAMMERINGEN AF EPRD	4
4.	GENNEMFØRELSEN AF EPRD I 1999	5
5.	TILSYN OG EVALUERING	7
6.	EVALUERING AF LANDESTRATEGIEN	7
7.	SAMARBEJDSPARTNERNE	8
8.	KOORDINATION MED MEDLEMSSTATERNE	9
9.	ANDET	10
10.	KONKLUSIONER OG SPØRGSMÅL FOR FREMTIDEN.....	10
	Bilag I	12
	Bilag II	17
	Bilag III	19
	Bilag IV	20

INDLEDNING

Retsgrundlaget for udviklingssamarbejdet med Sydafrika er fastsat ved Rådets forordning nr. 2259/96 af 22. november 1996, og programmet benævnes Det Europæiske Genopbygnings- og Udviklingsprogram for Sydafrika (EPRD). Ifølge forordningens artikel 9 skal Kommissionen hvert år forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af denne forordning.

Dette er den tredje sådanne rapport, der dækker regnskabsåret 1999, som er det sidste år, i hvilket retsgrundlaget er gyldigt, idet forordningen udløb den 31. december 1999.

EPRD's budgettildeling for 1999 androg 127,5 mio. EUR i forpligtelser og 80 mio. EUR i betalinger.

1. BAGGRUNDEN FOR DET EUROPÆISKE GENOPBYGNINGS- OG UDVIKLINGSPROGRAM (EPRD)

Med virkning fra regnskabsåret 1986 oprettede budgetmyndigheden en budgetpost (B7-5070) til støtte for udviklingsforanstaltningerne i Sydafrika. Det Europæiske Fællesskabs særprogram for Sydafrika blev finansieret med denne og de følgende års tildelinger.

Programmet var først og fremmest rettet mod civilsamfundet (EF havde ingen forbindelser med den sydafrikanske regering før de demokratiske valg i 1994) og var i begyndelsen hovedsagelig koncentreret om kampen mod apartheid. Efterhånden blev programmet dog i stigende grad rettet mod udviklingsområdet. Under særprogrammet modtog 744 projekter støtte til et samlet beløb af 443 mio. EUR.

Efter de demokratiske valg i april 1994 er samarbejdet mellem Den Europæiske Union og Sydafrika blevet mere traditionelt udviklingsorienteret, og den nye regering er i stigende grad blevet inddraget i Det Europæiske Genopbygnings- og Udviklingsprogram for Sydafrika (EPRD), der i 1995 afløste særprogrammet.

Rådet gav allerede i april 1994 udtryk for, at det gik ind for et udvidet samarbejde med Sydafrika, og at det ville koncentrere Fællesskabets bistand på sektorer, der kunne forbedre levevilkårene for befolkningen, særlig de dårligst stillede befolkningsgrupper.

Dette var på linje med det udviklingsprogram, der blev forelagt af den nye regering (Genopbygnings- og Udviklingsprogrammet - RDP). Dette (stadig igangværende) statslige udviklingsprogram har haft visse gennemførelsesvanskeligheder og har siden 1996 fungeret sideløbende med en bredere makroøkonomisk politik, som regeringen vedtog under navnet GEAR (Vækst, Beskæftigelse og Omfordeling). GEAR fokuserer i højere grad på vækst og på den private sektors rolle.

På baggrund af denne ændrede politik er udviklingsaktiviteterne i Sydafrika siden 1996 blevet omstruktureret og omorganiseret, og programmeringen er blevet forstærket (se kapitel 3).

Efter Sydafrikas tiltrædelse af Lomé-konventionen i 1997, om end der er tale om en betinget tiltrædelse af den ændrede Lomé IV-konvention, kunne sydafrikanske virksomheder afgive tilbud i forbindelse med projekter finansieret over 8. EUF. Sydafrika deltog som fuldgyldig partner i forhandlingerne om etablering af de ordninger, der skal afløse Lomé IV-

konventionen, der udløb i februar 2000, og blev medunderskriver af Cotonou-aftalen, som blev undertegnet i juni 2000, om end tiltrædelsen stadig er betinget (protokol nr. 3 til aftalen).

På Det Europæiske Råds møde i Berlin i marts 1999 godkendte stats- og regeringscheferne resultatet af forhandlingerne om den bilaterale handels-, udviklings- og samarbejdsaftale (TDCA), som udgør den aftalemæssige ramme for den yderligere udbygning af samarbejdet mellem EU og Sydafrika på handels- og udviklingsområdet. Efter en yderligere række tekniske møder blev aftalen undertegnet den 22. oktober i Pretoria og trådte endelig den 1. januar 2000 midlertidigt i kraft på de områder, der henhører under Fællesskabets kompetence.

Sydafrika, der er det afrikanske land, hvormed Europa-Kommissionen har sit største samarbejdsprogram, forbliver uden tvivl en af EU's vigtigste udviklingspartnere, navnlig set på baggrund af situationen i Afrika, herunder det sydlige Afrika. Ved undertegnelsen af TDCA er der skabt en ny baggrund for udviklingsforbindelserne, herunder integreringen af Sydafrika i den regionale økonomi, navnlig i henseende til dennes betydning for Sydafrikas umiddelbare naboer. Landets udpræget duale økonomi og samfund (der omfatter højt udviklede segmenter og delsektorer) og den gradvise konsolidering af den socioøkonomiske omstilling, som blev indledt af den første regering efter ophævelsen af apartheidsystemet, gør imidlertid Sydafrika til en særlig og anderledes partner med helt specielle karakteristika sammenlignet med andre AVS-stater.

2. EPRD OG DETS HØJTPRIORITEREDE OMRÅDER

Målsætningen og prioriteterne for EPRD er fastsat i grundforordningen for programmet (Rådets forordning nr. 2259/96 af 22. november 1996). Det hedder i artikel 1, at samarbejdet er til støtte for den politik og de reformer, som Sydafrikas nationale myndigheder har iværksat, og har til formål at bidrage til en bæredygtig og harmonisk økonomisk og social udvikling i landet samt at konsolidere grundlaget for et demokratisk retssamfund under overholdelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder. I denne sammenhæng skulle støtten primært komme de dårligst stillede grupper i den sydafrikanske befolkning til gode.

I artikel 2 anførtes de sektorer, som EPRD retter sig mod (demokratiseringsprocessen og menneskerettigheder, uddannelse, sundhed, udvikling af landdistrikter, byudvikling og sociale boliger, støtte til den private sektor, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV), institutionel udbygning, regionalt samarbejde og miljøbeskyttelse).

De EPRD-finansierede aktiviteter skulle tage hensyn til prioriteringen i regeringens politik (RDP og GEAR).

3. PROGRAMMERINGEN AF EPRD

Ifølge artikel 6 i grundforordningen for programmet skulle der iværksættes flerårige vejledende programmer baseret på en fastlagt strategi, der skal fungere som en klar ramme for de EU-finansierede samarbejdsaktiviteter i Sydafrika.

Det første af disse programmer blev undertegnet i maj 1997 og udløb i overensstemmelse med retsgrundlaget den 31. december 1999. Indholdet var nøje tilpasset grundforordningens bestemmelser med hensyn til prioritering (støtte til de dårligst stillede befolkningsgrupper i Sydafrika) og støtteberettigede sektorer (jf. artikel 2 i grundforordningen).

Målsektorerne for det flerårige vejledende program var:

- sociale basistjenester (sundhed, uddannelse, vand og kloakering) (50-60% af programmet)
- støtte til den private sektor (fokus på jobskabelse og på små og mellemstore virksomheder) (15-20% af programmet)
- god regeringsførelse og demokratisering (15-20% af programmet)
- regionalt samarbejde (ca. 5% af programmet).

Udvikling af menneskelige ressourcer, kønsaspektet og miljøbeskyttelse blev valgt som horisontale temaer.

Det vejledende årlige rammebeløb androg i gennemsnit 125 mio. EUR for perioden frem til udgangen af 1999.

EF og den sydafrikanske regering har erkendt, at decentraliserede samarbejdspartnere (lokale myndigheder, ngo'er, fagforeninger, universiteter, private ikke-udbyttegivende organer osv.) spiller en væsentlig rolle i udviklingsprocessen, og man er nået til enighed om, at et målbeløb på 25% af EPRD-midlerne skal fordeles og forvaltes direkte af de decentraliserede samarbejdspartnere (se kapitel 6).

4. GENNEMFØRELSEN AF EPRD I 1999

4.1 Forpligtelser

I 1999 blev 12 programmer godkendt af Sydafrikaudvalget (se kapitel 7) og vedtaget af Kommissionen. Nedenstående tabel viser, hvor stor en andel af midlerne der blev afsat til de forskellige målsektorer, samt fordelingen efter gennemførelsespartner (regeringen eller decentraliseret samarbejdspartner).

Tabel 1 – EPRD i 1999

	SEKTOR				GENNEMFØRELSESPARTNER	
	Sociale basistjenester	Den private sektor	God regeringsførelse og demokratisering	Regionalt samarbejde m.m.	Regering	Decentraliseret samarbejdspartner
1999	56%	10%	30%	4%	81%	19%

Princippet om i højere grad at søge at koncentrere EPRD-midlerne på et lavere antal programmer med større virkning blev bibeholdt, om end små, men afgørende vigtige projekter ikke blev udelukket. Projekter til relativt lave beløb, der udgør Sydafrikas bidrag til regionale projekter, som medfinansieres ved hjælp af EUF-midler, har særlig stor relevans i sektoren for regional integration.

4.2 Betalinger

Udbetalingstempoet, der havde været opfattet som et problem siden begyndelsen af EPRD, har nu nået et niveau, der kan betragtes som tilfredsstillende, og der er god grund til at antage, at niveauet kan forbedres yderligere i de kommende år. Selv om nogle af de årsager til langsom udbetaling, der blev fastlagt i de tidligere års rapporter, stadig gør sig gældende, har de hidtil truffne afbødende foranstaltninger ført til mere end en tredobling af betalingerne i de seneste fire år, nemlig fra 30 mio. EUR i 1996 til 99,9 mio. EUR i 1999.

I 1999 blev der gjort yderligere brug af målrettede sektorstøtteprogrammer, som indebærer hurtigere udbetalinger og har mere umiddelbare virkninger. Udbetalingerne i forbindelse med disse programmer i sundheds-, vand- og kloakeringssektorerne vil øve indflydelse på resultaterne fra 2000. Der kan forventes en fortsat brug af denne type bistandsmodel, hvor kriterierne er opfyldt, navnlig fordi de sydafrikanske myndigheder, som hidtil har været berørt, har givet udtryk for tilfredshed med resultatet.

Imidlertid blev det i årets løb ligesom i 1998 tydeligt, at der var for få betalingsbevillinger, og der blev som led i Notenboom-overførslen i november 1999 opnået yderligere 20 mio. EUR. På trods af denne yderligere tildeling blev en række betalinger fremført til 2000. Det er anslået, at det kunne have været muligt at foretage yderligere konkrete betalinger på 20 mio. EUR, hvis bevillingerne havde stået til rådighed. Der opstod ved udgangen af 1999 og i begyndelsen af 2000 visse uundgåelige vanskeligheder med modtagende aktører, navnlig - men ikke udelukkende - i den ikke-statslige sektor, og problemet med de knappe betalingsbevillinger blev videreført til 2000.

4.3 Forvaltning

Der forelå stadig forvaltningsmæssige begrænsninger, særlig de særdeles knappe personaleressourcer (Kommissionens tjenestegrene i Bruxelles og delegationen i Pretoria), og den fortsat store forvaltningsmæssige arbejdsbyrde understregede til stadighed, at en yderligere forøgelse af personalet fortsat var et kritisk anliggende i forbindelse med ændringer i de operationelle procedurer.

De sydafrikanske myndigheders udpegelse af en national anvisningsberettiget og moderniseringen af nogle af deres interne procedurer gjorde det efterhånden muligt at undertegne finansieringsaftaler i højere tempo og at bringe midlerne til projektgennemførelsesagenturerne frem hurtigere. På trods af disse fremskridt rejser den konkrete iværksættelse af gennemførelsesfasen stadig problemer i en række tilfælde.

Bilag II indeholder en liste over de programmer/projekter, der blev godkendt i 1999 under EPRD, og de dermed forbundne forpligtelser og betalinger.

Bilag III indeholder oplysninger om det samlede forpligtelses- og betalingsomfang.

Bilag IV indeholder detaljerede oplysninger om kontrakter indgået i henhold til 1999-programmer.

5. TILSYN OG EVALUERING

Der er indført et omfattende tilsyns- og vurderingssystem. I begyndelsen af året (april 1999) ved det sydafrikanske regnskabsårs begyndelse afholdtes de *årlige konsultationer* for at vurdere de fremskridt, der er gjort, og for sammen med regeringen og decentraliserede samarbejdspartnere at forsøge at finde løsninger på aktuelle problemer. Disse konsultationer kræver et intensivt forberedelsesarbejde, men giver gode muligheder for:

- at gennemgå og drøfte årsagerne til de opståede forsinkelser, vanskeligheder, problemer osv.
- at fastsætte en dagsorden for programmeringen for det følgende år
- at drøfte strategi, planlægning og processer i fremtiden.

Der udfærdiges et "godkendt protokollat", der undertegnes af begge parter, og som derefter betragtes som et officielt referencedokument til støtte for vurderingen af programmets gennemførelse. Lignende konsultationer ("midtvejsevaluering") blev afholdt seks måneder senere (november 1999), hvor der blev udfærdiget et første udkast til programmet for det følgende år.

Det skal understreges, at hovedvægten på begge disse møder i 1999 gradvis ændredes fra en individuel undersøgelse af hvert enkelt program, der var under gennemførelse, til en langt mere målrettet approach med det formål at undersøge de vigtigste problemer i forbindelse med et lille antal programmer og at foretage en langt mere dybtgående drøftelse af spørgsmål af mere strategisk betydning. Desuden deltog medlemsstaterne for første gang i en af arbejdssamlingerne på novembermødet, hvor hovedvægten blev lagt på den fremtidige strategi, det vejledende program og vedtagelsen af et nyt retsgrundlag.

Evalueringen af programmerne (både midtvejsevalueringen og den endelige evaluering) er normalt hjemlet i finansieringsaftalerne. I løbet af 1999 blev der foretaget en evaluering eller midtvejsevaluering af følgende programmer og projekter, som var indledt i tidligere år:

Pilotprogram vedrørende jordreform (95-03)	(endelig)	November 1999
Udviklingsprogram for den private sektor (95-06)	(midtvejs)	September 1999
Forvaltningsprogram for off. myndigheder (96-03)	(midtvejs)	April 1999
Bistand til politiovervågning i Eastern Cape (96-08)	(midtvejs)	November 1999
Støtteprogram for den offentlige sundhedssektor (97-11)	(midtvejs)	August 1999

Der tages hensyn til henstillingerne i alle rapporter både i forbindelse med det enkelte projekt eller program (navnlig henstillingerne i midtvejsevalueringerne) og - hvis dette er hensigtsmæssigt - i forbindelse med planlægningen og udformningen af fremtidige foranstaltninger under det generelle program.

6. EVALUERING AF LANDESTRATEGIEN

Der blev i 1999 foretaget en evaluering af landestrategien for at fastlægge stærke og svage sider ved Den Europæiske Unions tidligere strategier og for at forberede den nye samarbejdsstrategi, der skal udarbejdes i løbet af de kommende tre år.

Det blev i den forbindelse fundet godtgjort, at hovedformålene med EF's strategi til dato havde været relevante, idet de fokuserede på støtte til den sydafrikanske regerings nationale prioritering og strategier. Søgelyset blev bl.a. rettet mod nogle mangler ved gennemførelsen af de flerårige vejledende programmer i forbindelse med svagheder ved projekternes udformning, en særdeles spredt portefølje af projekter, hvilket skabte vanskeligheder for overvågningen, og for stort et tidsforbrug i forbindelse med administrative processer frem for produktion og overvågning af resultater på den enkelte modtagers niveau. Desuden blev det som led i evalueringen påpeget, at nogle af samarbejdspartnerne i Sydafrika (statslige institutioner og ngo'er) kun havde ringe gennemførelseskapacitet, og at koordinationen af donorerens indsats var mangelfuld.

Det blev i de vigtigste henstillinger vedrørende den fremtidige strategi understreget, at det var nødvendigt med en passende forberedelse af programmet på grundlag af en intens proces med konsultationer med de vigtigste aktører og passende sektorundersøgelser. Det blev anset for bydende nødvendigt at koncentrere EU's midler på centrale udviklingsmål for derved at øge gennemslagskraften og gøre en bedre overvågning mulig. Der blev ansporet til sektorstøtteprogrammer med målrettet budgetstøtte, forudsat at de berørte myndigheder kunne demonstrere gennemførelsesevne og ansvarlighed. Behovet for at fremme en udbygning af den lokale viden ved hjælp af faglig bistand på højt niveau og innoverende projekter blev understreget, og det samme gjaldt nødvendigheden af en mere regelmæssig og rettidig evaluerings- og overvågningsaktivitet.

Efter tilbundsgående drøftelser med såvel de sydafrikanske partnere som medlemsstaterne er der taget hensyn til alle disse konklusioner og henstillinger, først og fremmest ved forberedelsen af landestrategidokumentet og det flerårige vejledende program, der vil dække perioden 2000-2002, og i mulig udstrækning ved forberedelsen af de projekter, for hvis vedkommende der blev indgået forpligtelser i 1999.

Evalueringsarbejdet blev fulgt op med en tilbundsgående konsultationsproces, der både omfattede de sydafrikanske myndigheder og EU's medlemsstater, og hvor hovedvægten blev lagt på EF-bistandens nøgleområder: vand og kloakering, sundhed, uddannelse, herunder erhvervsuddannelse, udvikling af den private sektor, lokal udvikling, menneskerettigheder og konsolidering af demokratiet. For hver af disse sektorer blev den nuværende situation og de fremtidige udfordringer drøftet, og der blev fastlagt højt prioriterede fremtidige interventionsområder. De mulige synergier og den mulige komplementaritet mellem EF og medlemsstaterne blev fastlagt med henblik på at øge effektiviteten af og gennemslagskraften i EU's fremtidige bistand.

7. SAMARBEJDSPARTNERNE

Som nævnt ovenfor skal der ud over den støtte, der ydes til de sydafrikanske myndigheder (på centralt og regionalt niveau), afsættes et målbeløb på 25% af de programmerbare midler til gennemførelse via decentraliserede samarbejdspartnere.

Midlerne er fortsat blevet tildelt specialiserede ngo'er, som har kunnet forvalte omfattende udviklingsprogrammer i de flerårige vejledende programmets målsektorer koordineret med de statslige politikker. I 1999 blev der for første gang anvendt en innoverende approach i sundhedssektoren, idet en kombination af statslige og ikke-statslige agenturer arbejdede sammen inden for rammerne af ét program, idet hvert af agenturerne var ansvarligt for de

områder, der lå inden for dets særlige kompetence, og de ikke-statslige aktører bevarede deres fulde uafhængighed.

Europa-Kommissionen støtter fortsat aktivt oprettelsen af konsortier, net og andre former for partnerskab med henblik på at opnå større sektorintegration og fremme dialogen med den offentlige sektor. I 1999 blev der taget nye initiativer i samarbejde med følgende sådanne net:

SANTSEP (Det Sydafrikanske Net af Traumaserviceleverandører)

Bysektornet (net af ngo'er, der er aktive inden for levering af udviklingsekspertise til fattige i byerne).

Efter langvarige forberedelser blev der endelig godkendt et støtteprogram for Interfund, der er en organisation, som spiller en central rolle for ngo-bevægelsen i Sydafrika og bistår en række små græsrods-ngo'er, der er aktive på området levering af sociale basistjenester til de fattigste samfundssektorer.

8. KOORDINATION MED MEDLEMSSTATERNE

Artikel 4, stk. 6, artikel 7, stk. 2 og 3, samt artikel 8 og 9 i grundforordningen indeholder bestemmelser om udveksling af oplysninger og koordination med medlemsstaterne på forskellige niveauer.

Formandskabet og EF-delegationen afholder regelmæssige møder i Pretoria for at udveksle oplysninger om EPRD og de aktiviteter, der finansieres af medlemsstaterne. Nye EPRD-initiativer (undersøgelser, udkast til finansieringsforslag osv.) forelægges systematisk medlemsstaternes lokale repræsentationer.

Der afholdes også lokale møder om sektormæssige spørgsmål for at koordinere EF's sektorpolitik med medlemsstaterne. Den evaluering af foranstaltningerne, der foretages under de årlige konsultationer (se kapitel 5), drøftes desuden med medlemsstaterne, som i overensstemmelse med artikel 9 modtager en kopi af det "godkendte protokollat".

Efter lokale konsultationer forelægges finansieringsforslagene Sydafrikaudvalget, hvor medlemsstaterne afgiver deres udtalelse. Sydafrikaudvalget trådte sammen 3 gange i 1999 for at drøfte og godkende programmer.

Koordinationen med især medlemsstaterne var meget omfattende i 1999 i sammenhæng med forberedelserne til det nye strategidokument og det vejledende program. Der blev afholdt særlige sektormøder under forsæde af såvel delegationen som medlemsstaterne, og resultatet af disse møder gav sig i december udslag i, at Sydafrikaudvalget vedtog strategidokumentet. Det er imidlertid en generel opfattelse, at indsatsen til sikring af større koordination er temmelig ensidig, idet nogle medlemsstater stadig synes at være tilbageholdende med eller langsomme til at fastlægge en fælles proaktiv planlægning af den fremtidige aktivitet.

9. ANDET

Delegationen modtog i løbet af 1999 besøg af en række repræsentanter for EU-institutioner, der har med samarbejde og udvikling at gøre, herunder adskillige medlemmer af Europa-Parlamentet, Den Europæiske Investeringsbank m.fl. 5 af disse besøg, herunder af medlem af Kommissionen Poul Nielson, havde direkte tilknytning til forhandlingerne om og undertegnelsen af Handels-, Udviklings- og Samarbejdsaftalen (TDCA).

Den særlige indsats for at sikre, at der informeres tilstrækkeligt om EPRD-programmet og dets resultater, er videreført, navnlig i Sydafrika, men også i Europa. To programmer, der blev vedtaget i slutningen af 1997 (information og kommunikation om EPRD-programmet og Konference- og Seminarfonden), var fuldt ud operationelle og sikrede, at informationen kom bedre ud til alle interesserede parter og til offentligheden. Konferencefonden behandlede også spørgsmål med tilknytning til Handels-, Udviklings- og Samarbejdsaftalen (TDCA).

10. KONKLUSIONER OG SPØRGSMAÅL FOR FREMTIDEN

Samarbejdsaktiviteterne med Sydafrika var genstand for væsentlig omlægning og omstrukturering efter vedtagelsen af strategidokumentet og det flerårige vejledende program i 1997. Både Europa-Kommissionen og den sydafrikanske regering indledte en kontinuerlig indsats for at sikre en yderligere modernisering (proceduremæssige aspekter og integrering med Lomé-konventionen) og for at konsolidere de hidtil opnåede resultater.

1999 var et usædvanlig rigt år, for så vidt angår Europa-Kommissionens samarbejdsprogram for Sydafrika. Eftersom der var tale om det sidste år for det flerårige vejledende program (MIP), som blev undertegnet i 1997 med den sydafrikanske regering, var tiden både for sydafrikanerne og Kommissionen inde til at drage visse konklusioner af de hidtidige erfaringer og i fællesskab fastlægge en ny samarbejdsstrategi for de kommende tre år med hovedvægten lagt på de stærke og svage sider ved de hidtidige approcher, og resultaterne heraf vil danne grundlag for den næste samarbejdsramme.

Udløbet af Rådets forordning ved udgangen af 1999 bevirkede, at der gik megen tid med at følge den interinstitutionelle debat om det forslag til ny forordning, som blev forelagt Rådet og Europa-Parlamentet i marts 1999. Forslaget, der tog hensyn til TDCA-aftalens virkninger og søgte at afklare den umiddelbart forestående "efter 1999"-situation, kunne ikke vedtages før årets udgang.

Færdiggørelsen af TDCA-aftalen i marts og undertegnelsen deraf i oktober bekræftede Sydafrikas nye status og gjorde det muligt at træffe visse yderligere foranstaltninger (dekoncentration og decentralisering) for at forbedre bistandens formidling og effektivitet, hvilket er et stadig mere påtrængende behov på baggrund af den kritik, der er kommet til udtryk i landestrategiundersøgelsen og tidligere kom til udtryk i Revisionsrettens særberetning nr. 7/98.

Efter en række arbejdsgruppemøder mellem de forskellige særlig berørte tjenestegrene (GD for Udvikling, Den Fælles Tjeneste for Eksterne Forbindelser og delegationen) blev der færdiggjort et forslag om fordelingen af ansvaret for programmets forvaltning på grundlag af projektførløbets faser (vurdering, finansieringsforslag og afgørelse, arbejdsplaner, kontrakter, overvågning og revision osv.). Dette forslag er et skridt på vejen mod en imødekomme af den anmodning, som Europa-Parlamentet i 1997 fremsatte i sin decharge-betænkning.

Rent bortset fra gennemførelsen af EPRD kan det konstateres, at der i løbet af 1999 blev brugt megen tid og arbejdskraft på at fastlægge rammerne for det fremtidige samarbejde med Sydafrika; der er således et udkast til forordning for perioden 2000-2006 under behandling, der er udarbejdet og godkendt et strategidokument og udarbejdet et udkast til flerårigt vejledende program 2000-2002, og endelig er der fremlagt et indledende udkast til en decentraliseret form for forvaltning af det overordnede program for udviklingssamarbejdet.

Det er nødvendigt at forhøje betalingsbevillingerne for indeværende år (2000) og 2001, hvis det skal være muligt at følge de fremskridt, der i de seneste år er gjort i gennemførelsen af EPRD. I skrivende stund er dette problem for 2000 ligesom for 1999 søgt løst ved hjælp af en anmodning om en yderligere tildeling af bevillinger under Notenboom-proceduren. For 2001 omfatter budgetforslaget allerede en mærkbar forhøjelse af betalingsbevillingerne. Forhåbentlig vil disse yderligere midler forhindre lignende blokeringer i den nærmeste fremtid.

31996R2259

Rådets Forordning (EF) nr. 2259/96 af 22. november 1996 om udviklingssamarbejde med Sydafrika

De Europæiske Fællesskabers Tidende L 306 af 28/11/1996, s. 5-8

Ikke længere i kraft

RÅDETS FORORDNING (EF) nr. 2259/96 af 22. november 1996 om udviklingssamarbejde med Sydafrika

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 130 W,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1),

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 C (2), og

ud fra følgende betragtninger:

Fællesskabets politik over for Sydafrika var tidligere kendetegnet af vedtagelsen af negative foranstaltninger, handelsembargo og økonomiske sanktioner mod regeringen, der var ansvarlig for apartheidpolitikken, og af positive foranstaltninger til støtte for de befolkningsgrupper, der var ofre for apartheidsystemet, inden for rammerne af det særlige program for bistand via de ikke-statslige organisationer;

efter valget i april 1994 og indsættelsen af en demokratisk regering har Fællesskabet indledt en strategi, der tager sigte på at støtte den politik og de reformer, der gennemføres af de nationale myndigheder;

Rådet gav i sin erklæring af 25. maj 1993 udtryk for, at den støttede indførelsen af demokratiske strukturer;

Rådet gav i sin erklæring af 19. april 1994 om de fremtidige forbindelser mellem Fællesskabet og Sydafrika på ny udtryk for, at det går ind for et udvidet samarbejde med Sydafrika, og at det vil koncentrere Fællesskabets bistand på sektorer, der kan forbedre levevilkårene for befolkningen, særlig de dårligst stillede befolkningsgrupper;

sigtet med samarbejdsaftalen mellem Fællesskabet og Den Sydafrikanske Republik, der blev undertegnet i oktober 1994 i Pretoria, er at fremme en harmonisk og bæredygtig socioøkonomisk udvikling, og den udgør første etape i etableringen af et langsigtet samarbejde med dette land; Kommissionen forelagde den 31. marts 1995 Rådet et forslag til forhandlingsdirektiver vedrørende denne aftale;

budgetmyndigheden besluttede inden for rammerne af budgettet for 1986 at oprette en budgetpost til støtte for udviklingsforanstaltningerne i dette land;

der skal fastsættes bestemmelser for forvaltningen af de finansielle ressourcer, som Fællesskabet afsætter til gennemførelsen af dette samarbejde;

der anføres i denne forordning et finansielt referencegrundlag som omhandlet i punkt 2 i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens erklæring af 6. marts 1995 for hele programmets varighed, uden at dette berører budgetmyndighedens beføjelser i henhold til traktaten -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Fællesskabet iværksætter et finansielt og fagligt samarbejde med Sydafrika til støtte for den politik og de reformer, som dette lands nationale myndigheder har iværksat.

Dette EF-samarbejdsprogram, der benævnes »det europæiske genopbygnings- og udviklingsprogram for Sydafrika«, har til formål at bidrage til en bæredygtig og harmonisk økonomisk og social udvikling i dette land samt at konsolidere grundlaget for et demokratisk retssamfund under overholdelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.

I den sammenhæng yder Fællesskabet primært sin støtte til foranstaltninger, der kommer de dårligst stillede grupper i den sydafrikanske befolkning til gode.

Artikel 2

1. De samarbejdsforanstaltninger, der skal iværksættes i henhold til denne forordning, vedrører navnlig følgende områder:

- støtte til demokratiseringsprocessen og forsvar af menneskerettighederne
- uddannelse
- sundhed
- udvikling af landdistrikterne
- byudvikling og socialt boligbyggeri
- støtte til og samarbejde med den private sektor, navnlig små og mellemstore virksomheder
- institutionel udbygning og organisering af lokalsamfund
- regionalt samarbejde og regional integration
- miljøbeskyttelse.

2. I sine samarbejdsaktioner tager Fællesskabet hensyn til prioriteringen i det sydafrikanske program for genopbygning og udvikling.

Artikel 3

De samarbejdspartnere, der kan opnå finansiell bistand i henhold til denne forordning, er offentlige administrationer og agenturer på nationalt, regionalt og lokalt plan, ikke-statslige organisationer samt lokale organisationer, regionale og internationale organisationer, institutter samt offentlige og private økonomiske beslutningstagere.

Artikel 4

1. De midler, der kan tages i anvendelse som led i det samarbejde, der er nævnt i artikel 1, omfatter bl.a. undersøgelser, faglig bistand, uddannelse eller andre tjenesteydelser, leverancer og arbejder samt revision og evaluerings- og kontrolbesøg.

2. Fællesskabsfinansieringen i fremmed eller lokal valuta, alt efter hvad der er nødvendigt for foranstaltningernes gennemførelse, kan dække:

- anlægsudgifter, dog ikke køb af fast ejendom
- i veldokumenterede tilfælde faste omkostninger (som omfatter administrations-, vedligeholdelses- og driftsudgifter) med henblik på at sikre optimal udnyttelse af de i første led omhandlede investeringer, hvis drift i en overgangsperiode er en byrde for partneren. I sådanne tilfælde skal forslaget om fællesskabsfinansiering ledsages af en plan for partnerens overtagelse af disse omkostninger ved projektets afslutning.

3. For hver enkelt samarbejdsaktion kræves principielt et finansielt bidrag fra de i artikel 3 nævnte partnere. Størrelsen af dette bidrag fastsættes under hensyn til de pågældende partneres muligheder og efter den enkelte foranstaltnings karakter. I særlige tilfælde og når partneren enten er en ikke-statslig organisation eller en lokal organisation, kan bidraget alt efter disses muligheder ydes som naturalier.

4. Samfinansiering med andre bidragydere kan tilstræbes, navnlig med medlemsstaterne.

5. Kommissionen kan tage alle nødvendige skridt for at gøre det bekendt, at den støtte, der ydes i medfør af denne forordning, stammer fra Fællesskabet.

6. For at virkeliggøre traktatens mål om sammenhæng og komplementaritet og for at sikre en optimal udnyttelse af støtten kan Kommissionen træffe alle fornødne koordineringsforanstaltninger, herunder:

- a) indførelse af et system til systematisk udveksling af oplysninger om de foranstaltninger, som Fællesskabet og medlemsstaterne finansierer eller planlægger at finansiere
- b) koordination på stedet for foranstaltningernes gennemførelse via regelmæssige møder og udveksling af oplysninger mellem Kommissionen og medlemsstaternes repræsentanter i modtagerlandet.

7. Kommissionen kan i samarbejde med medlemsstaterne tage alle fornødne initiativer til at sikre en tilfredsstillende koordinering med de øvrige involverede bidragsydere.

Artikel 5

Den finansielle bistand i henhold til denne forordning har form af gavebistand.

Artikel 6

Den vejledende flerårige programmering for de enkelte mål samt fastlæggelsen og iværksættelsen af de heraf følgende foranstaltninger som omhandlet i artikel 2 udføres i en tæt dialog med den sydafrikanske regering og under hensyn til resultatet af den i artikel 4, stk. 6 og 7, omhandlede koordinering.

Til forberedelse af programmeringen udarbejder Kommissionen i tæt samarbejde med medlemsstaterne, herunder også på stedet, et sammenfattende dokument om strategien for samarbejdet, som gennemgås af det i artikel 8 omhandlede udvalg, i det følgende benævnt »udvalget«. Kommissionen sender udvalget det flerårige vejledende program, der er udarbejdet på grundlag af denne gennemgang, med henblik på en drøftelse, der finder sted på Kommissionens eller et eller flere udvalgsmedlemmers foranledning. Hvis der ikke kan opnås den ønskelige konsensus om det sammenfattende dokument eller programmet, afgiver udvalget sin udtalelse efter proceduren i artikel 8. Samme procedure finder anvendelse, når det viser sig nødvendigt at foretage ændringer af programmet.

Artikel 7

1. Det pålægges Kommissionen at forberede, vedtage og forvalte de i denne forordning omhandlede foranstaltninger efter de gældende budgetprocedurer og andre gældende procedurer, herunder navnlig procedurerne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

2. For at sikre gennemsigtigheden i og virkeliggørelsen af målene i artikel 4, stk. 6, tilstiller Kommissionen medlemsstaterne og deres repræsentanter på stedet projektprofilerne, så snart det er besluttet at påbegynde forundersøgelsen. Senere ajourfører Kommissionen disse projektprofiler og sender dem til medlemsstaterne.

3. Afgørelser om foranstaltninger, hvis finansiering i henhold til denne forordning overstiger 2 mio. ECU pr. foranstaltning, og alle ændringer af disse foranstaltninger, der medfører overskridelser på mere end 20% af det oprindeligt fastsatte beløb til den pågældende foranstaltning, samt forslag til grundlæggende ændringer som følge af vanskeligheder, der opstår under gennemførelsen af allerede påbegyndte projekter, vedtages efter proceduren i artikel 8.

Når den i første afsnit omhandlede overskridelse overstiger 4 mio. ECU, men udgør mindre end 20% af den oprindelige forpligtelse, høres udvalget efter forenklede hasteprocedurer.

Kommissionen giver kortfattet udvalget underretning om de finansieringsafgørelser, den planlægger at træffe vedrørende projekter og programmer til en værdi på under 2 mio. ECU. Denne underretning finder sted senest en uge, inden afgørelsen træffes.

4. Enhver finansieringsaftale eller -kontrakt, der indgås i medfør af denne forordning, skal bl.a. indeholde en bestemmelse om, at Kommissionen og Revisionsretten kan foretage kontrol på stedet efter de sædvanlige bestemmelser, som Kommissionen fastsætter i henhold til

gældende bestemmelser, navnlig bestemmelserne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.

5. Dersom foranstaltningerne udmøntes i finansieringsaftaler mellem Fællesskabet og Sydafrika, skal disse indeholde en bestemmelse om, at skatter, afgifter og andre omkostninger ikke skal udredes af Fællesskabet.

6. Deltagelse i udbud og aftaler er åben på lige vilkår for alle fysiske og juridiske personer i medlemsstaterne, Sydafrika og AVS-landene. Den kan udvides til også at omfatte andre udviklingslande i behørigt begrundede tilfælde med det formål at sikre den bedst mulige omkostningseffektivitet.

7. Leverancer skal have oprindelse i medlemsstaterne, Sydafrika eller AVS-landene. I behørigt begrundede undtagelsestilfælde kan leverancerne have oprindelse i andre lande.

Artikel 8

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster. Det udtaler sig med det flertal, der er fastsat i traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Ved afstemninger i udvalget tillægges de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, der er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

3. a) Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med udvalgets udtalelse.

b) Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, eller er der ikke afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag til de foranstaltninger, der skal træffes. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Har Rådet efter udløbet af en måned ikke truffet nogen afgørelse, vedtages de foreslåede foranstaltninger af Kommissionen.

Artikel 9

Efter hvert regnskabsår forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en årsrapport om gennemførelsen af denne forordning. I rapporten gøres rede for resultaterne af gennemførelsen af budgettet for så vidt angår forpligtelser og betalinger samt de projekter og programmer, der er finansieret i årets løb. Den skal indeholde præcise og detaljerede statistikker vedrørende de licitationer, der er gennemført med henblik på iværksættelsen af projekterne og programmerne.

Kommissionen evaluerer regelmæssigt de foranstaltninger, Fællesskabet har finansieret, for at fastslå, om målene med disse foranstaltninger er nået, og for at kunne give retningslinjer til forbedring af effektiviteten af fremtidige foranstaltninger. Resuméer af evalueringsrapporterne sendes til medlemsstaterne. De komplette rapporter er til rådighed for de medlemsstater, som måtte ønske det.

Artikel 10

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende. Den udløber den 31. december 1999.

Det finansielle referencegrundlag til gennemførelsen af denne forordning er for perioden 1. januar 1996 til 31. december 1999 på 500 mio. ECU.

De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.
Udfærdiget i Bruxelles, den 22. november 1996.

På Rådets vegne

J. BURTON

Formand

(1) EFT C 235 af 9. 9. 1995, s. 5.

(2) Europa-Parlamentets udtalelse af 10. oktober 1995 (EFT C 287 af 30.10.1995, s. 29).
Rådets fælles holdning af 19. marts 1996 (EFT C 134 af 6.5.1996, s. 12) og Europa-
Parlamentets afgørelse af 18. juli 1996 (EFT C 261 af 9.9.1996, s. 144).

LISTE OVER PROJEKTER GODKENDT I 1999**(Fordelt efter målsektorer i det flerårige vejledende program)**

PROJEKT	KONTRAKT nr.	Forpligtelser (EUR)	Betalinger (EUR)
Sociale basistjenester			
Sektorstøtteprogram for vandforsyning og kloakering i lokalsamfund	99-73200-017	20 000 000	0
Støtteprogram for den offentlige sundhedssektor i 2000	99-73200-023	38 000 000	0
Støtte til bysektornet Anden fase	99-73200-020	4 500 000	0
Støtteprogram for sociale boliger (1)	99-73200-026	8 990 000	0
God regeringsførelse og demokratisering			
Støtte til INTERFUND (kapacitetsopbygning i ngo'er og lokalsamfundsbaseede org.)	99-73200-004	4 000 000	0
Konsolidering af trauma- sektoren i Sydafrika	99-73200-022	7 510 000	0
Kapacitetsopbygning og institutionel udvikling for SAPS og DSS	99-73200-024	18 500 000	0
Mikroprojektprogram 2000-2004 i Eastern Cape (2)	99-73200-025	8 000 000	0
Udvikling af den private sektor			
Støtte til rumligt udviklings- initiativ for Wild Coast	99-73200-019	12 800 000	0

Regionalt samarbejde

Regional overvågning af og kontrol og tilsyn med fiskeriaktiviteter	99-73200-018	1 210 000	0
Regionalt program for narkotikakontrol Sydafrika SADC	99-73200-027	1 990 000	0
Investeringsprogram EU/Sydafrika (ESIP)	99-73200-021	2 000 000	0
	I ALT	127 500 000	0

(1) Udvalget har godkendt et samlet programbeløb på 20 000 000 EUR; forpligtelserne for restbeløbet på 11 010 000 EUR skal indgås i 2000.

(2) Udvalget har godkendt et samlet programbeløb på 20 000 000 EUR; forpligtelserne for restbeløbet på 12 000 000 EUR skal indgås i 2001.

FORPLIGTELSER OG BETALINGER I 1999

Forpligtelser: 127 500 000,00 EUR (12 projekter)

Betalinger: 99 999 493,63 (174 betalinger).

OPLYSNINGER OM KONTRAKTER INDGÅET I 1999

Projekt:	97-73200-008	Udviklingsprogram for arbejds- markedsfærdigheder
Finansieringsaftale :	Partner	Den sydafrikanske regering
	Beløb	46 000 000 EUR
Kontrakt 1:	Medkontrahent	GFA-International Management Consulting
	Beløb	2 868 310 EUR
Betalt i alt (1999) :	Beløb	570 000 EUR
Kontrakt 2:	Medkontrahent	GOPA-FAS-GTZ
	Beløb	3 412 260 EUR
Betalt i alt (1999):	Beløb	682 452 EUR
Kontrakt 3:	Medkontrahent	GOPA-FAS-GTZ
	Beløb	1 090 635 EUR
Betalt i alt (1999):	Beløb	218 127 EUR
Kontrakt 5:	Medkontrahent	GOPA-FAS-GTZ
	Beløb	3 078 625 EUR
Betalt i alt (1999):	Beløb	615 725 EUR
Kontrakt 6:	Medkontrahent	GOPA-FAS-GTZ
	Beløb	2 182 455 EUR
Betalt i alt (1999):	Beløb	436 491 EUR

Projekt:	96-73200-007	Elektrificering uden for lysnettet af skoler i landdistrikter
Finansieringsaftale:	Partner	Den sydafrikanske regering
	Beløb	15 000 000 EUR
Kontrakt:	Medkontrahent	IT Power Ltd.
	Beløb	323 070 EUR
Betalt i alt (1999):	Beløb	0 EUR
Projekt:	97-73200-010	Styrkelse af lokalregeringen i Mpumalanga
Finansieringsaftale:	Partner	Den sydafrikanske regering
	Beløb	17 900 000 EUR
Kontrakt :	Medkontrahent	SOGES S.p.A.
	Beløb	2 188 490 EUR
Betalt i alt (1999):	Beløb	437 698 EUR
Projekt:	95-73200-007	Program for konsulentvirksomhed vedrørende faglig bistand
Finansieringsaftale:	Partner	Den sydafrikanske regering
	Beløb	5 000 000 EUR
Kontrakt:	Medkontrahent	Symonds Group
	Beløb	1 554 350 EUR
Betalt i alt (1999):	Beløb	0 EUR